

Lovforslag nr. L 197. Fremsat den 22. januar 1992 af landbrugsministeren (Tørnæs)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om husdyrsygdomme

§ 1.

I lov nr. 814 af 21. december 1988 om husdyrsygdomme foretages følgende ændringer:

1. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. Landbrugsministeren kan oprette et offentligt, centralt husdyrbrugsregister (CHR) og fastsætte regler om pligten til at afgive oplysninger til registeret. Enhver har adgang til at få meddelt oplysninger fra registeret.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte nærmere regler om registerets oprettelse, drift, vedligeholdelse og begrænsninger i adgangen til at få oplysninger fra registeret.«

2. Efter § 17 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 5a.

Ind- og udførsel af levende dyr m.v.

§ 17a. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om indførsel og udførsel af levende dyr, dele eller produkter af animalsk oprindelse, sæd, æg, embryoner af dyr samt gødning, hør, halm og andre produkter og genstande, hvorved sygdomme kan spredes.

3. I § 26 indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Landbrugsministeren kan fastsætte regler om indførsel og udførsel af materialer, som kan fremkalde sygdomme, samt om behandling, opbevaring og forhandling af sådant materiale.«

4. I § 28 indsættes som nye stykker:

»*Stk. 2.* Landbrugsministeren kan fastsætte regler om priser og avancer for de præparater, der fremstilles og forhandles af statens veterinære institutter, samt om betaling for udførelse af laboratoriemæssige undersøgelser på institutterne.

Stk. 3. Udgifterne ved gennemførelsen af veterinærkontrol ved ind- og udførsel af dyr og produkter omfattet af loven afholdes af vedkommende importør, henholdsvis eksportør, medmindre landbrugsministeren bestemmer andet.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr for gennemførelse af andre undersøgelser, ydelser og ekspeditioner inden for lovens område.

Stk. 5. Der er udpantningsret for de i stk. 2 til stk. 4 omhandlede beløb.«

§ 2.

Loven træder i kraft 1. april 1992.

Stk. 2. Samtidig ophæves: Lov nr. 150 af 18. maj 1906 om oprettelse af et Serumlaboratorium under Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og Lov nr. 346 af 6. december 1961 om statens overtagelse af visse udgifter i forbindelse med udførsel af landbrugsprodukter.

Stk. 3. § 1 og § 3, stk. 1, 2 og 4 i Lov om udførsel og indførsel af levende dyr m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 61 af 2. februar 1988, ophæves.

Stk. 4. Regler, der er udstedt med hjemmel i de nævnte love, forbliver i kraft, indtil de afløses af bestemmelser fastsat i henhold til denne lov.

Stk. 5. Overtrædelse af bestemmelser, der forbliver i kraft, straffes med bøde. §§ 36 og 37 i Lov nr. 814 af 21. december 1988 finder tilsvarende anvendelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslaget har især baggrund i vedtagne fællesskabsregler om en ændring af den veterinære kontrolstruktur, hvor hovedvægten lægges på en kontrol på oprindelsesstedet og en styrkelse af sundhedsovervågningen på regionalt plan. I denne forbindelse foreslås etableret et centralt husdyrbrugsregister, der skal danne grundlag for veterinærmyndighedernes kontrol, attestudstedelser m.v., og som bl.a. skal tjene til styrkelsen af en effektiv sundhedsovervågning. Landbrugets organisationer har tilkendegivet interesse for på frivillig basis at supplere den veterinærkontrol, som fra offentlig side kan udføres i overensstemmelse med fællesskabsreglerne. For at kunne realisere dette og for at kunne tilgodese etableringen af en generel sundhedsovervågning foreslås oplysningerne fra det centrale husdyrbrugsregister som udgangspunkt at være tilgængelige for enhver.

2. Lov om udførsel og indførsel af levende dyr m.v. foreslås for så vidt angår de regler, der vedrører dyresundhedsmæssige forhold, indarbejdet i Husdyrsygdomsloven. Nogle regler er allerede dækket af Husdyrsygdomsloven, jf. f.eks. § 14, om mærkning. Andre regler vedrørende ind- og udførsel af levnedsmidler af animalsk oprindelse er indarbejdet i forslag til lov om kød og lov om mælk, mælkeprodukter, margarine, blandingsprodukter m.m.

3. Lovens regler om betaling foreslås udvidet og præciseret, bl.a. fordi en række love foreslås ophævet og disses gebyrhjemler overført til Husdyrsygdomsloven. Endvidere tages der højde for, at det i forbindelse med Fællesskabets veterinære kontrolregler forventes, at der vil blive fastsat fælles takster for veterinærkontrollen ud fra det synspunkt, at sådanne udgifter skal påhvile im- og eksportøren.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser kan på tidspunktet for forslagens udarbejdelse ikke specificeres nærmere. Registeret agtes udbudt i licitation i løbet af foråret 1992, og det må betragtes som uhensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at

fastsætte en beløbsramme for de nævnte omkostninger. Udgifterne til det centrale husdyrbrugsregister vil blive søgt afholdt inden for Landbrugsministeriets rammer.

De økonomiske konsekvenser af ophævelsen af loven af 1961 er indarbejdet i Finansloven for 1992. Udgifter til kontrollen ved udførsel af levende dyr, der hidtil har været afholdt af det offentlige, er indbudgetteret med 300.000 kr., der fremover agtes indtægtsdækket ved gebyrer, jf. tekstanmærkning nr. 57 ad 24.32.17.

Forslaget forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne.

5. Følgende interesseorganisationer er hørt over lovforslaget: Landbrugsraadet, Danske Husmandsforeninger, De danske Landboforeninger, Tolvmandsforeningerne, Forbrugerrådet, Den danske Dyrslægeforening, Industrirådet, Kødbranchens Fællesråd, Organisationen Danske Slagterier, Privatslagteriernes organisation Royal Dane-Quality A/S, Det danske Fjerkræråd, Landsforeningen af danske hjorteavlere, Danske Mejeriers Fællesorganisation.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget sigter på at styrke det forebyggende element i husdyrsygdomsloven gennem etablering m.v. af et centralt husdyrbrugsregister (CHR). Registeret tænkes at indgå som led i et større generelt tværgående landbrugsregister, som Landbrugsministeriet påtænker at etablere. Dette register tænkes at skulle indeholde oplysninger i relation til f. eks. sædskifte- og gødningsplaner og markeds- og strukturstøtteordninger. Det generelle landbrugsregister tænkes etableret successivt over en årrække.

Gennemførelsen af Det Indre Marked medfører behov for en helt ny veterinær kontrolstruktur. Her vil hovedvægten ligge på en effektiv kontrol af den enkelte husdyrbesætning og af andre steder (handelsstalde, markeder m.v.), der indgår i omsætnin-

gen af dyr og sæd, æg og embryoner, jf. direktiv 90/425/EØF om veterinærkontrol og zooteknisk kontrol i samhandelen med visse levende dyr og produkter inden for Fællesskabet med henblik på gennemførelse af det indre marked. CHR skal bidrage til at sikre denne kontrol. Samtidig vil oplysningerne i CHR kunne være af stor værdi i forbindelse med opklaringen af smitteveje m.v.

Det er tanken, at CHR skal indeholde oplysninger af betydning for bl.a. veterinærmyndighedernes forebyggende overvågningsindsats og af betydning for veterinærkontrollen i forbindelse med samhandel med levende dyr, sæd, æg og embryoner inden for Fællesskabet. CHR tænkes i videst mulig omfang opbygget på grundlag af eksisterende registre. Registerets oplysninger tænkes knyttet til selve besætningen (landbrugsbedriften), handelsmanden, markedet m.v. Også slagterier tænkes at indgå i registeret, da de indgår i omsætningen af husdyr. Som eksempler på data, der forudsættes registreret, kan nævnes bedriftstypen (kvæg, svin osv.), data vedrørende udleverede identifikationsmærker til dyr, indberetninger fra de veterinære laboratorier, eventuelle stikprøve-resultater, sygdomsdata og andre data af veterinær betydning. CHR tænkes derimod ikke at skulle indeholde økonomiske oplysninger.

Det foreslås, at registerets oplysninger skal være tilgængelige for enhver. Man lægger således vægt på, at der hersker åbenhed om omsætning af husdyr, herunder ind- og udførsel, og om disses sundhedsstatus. Herved har landmanden til enhver tid adgang til de nævnte oplysninger og vil kunne forebygge risiko for indslæbning af husdyrsydomme, når han indsætter dyr i besætningen. Offentlig adgang til oplysninger i CHR vil kunne engagere såvel organisationerne som den enkelte landmand i den forebyggende sundhedsovervågning. Den enkelte landmand vil i Det Indre Marked være det første led i enhver sundhedsovervågning.

Det foreslås samtidig, at landbrugsministeren skal kunne begrænse offentlighedens adgang til oplysninger i registeret i overensstemmelse med de principper, der er angivet i Forvaltningslovens regler om tavshedspligt; d.v.s. begrænse adgangen til oplysninger af fortrolig karakter eller oplysninger, som i øvrigt er nødvendige at hemmeligholde for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser. Der forudsættes således at være almindelig adgang til f.eks. oplysninger om besætningers sundhedstilstand, til- og fraførsler af dyr i besætninger m.v. De oplysninger, der tænkes undtaget fra offentlighed, vil typisk alene være oplysninger af personlig karakter, som for eksempel eventuelle overtrædelser af husdyrsydomslovgivningen.

Landbrugets organisationer har udtrykt interesse for at kunne tilbyde den enkelte landmand en frivillig supplering af den stikprøvekontrol, der i overensstemmelse med gældende EF-regler fra offentlig side kan foretages ved indførsel af levende dyr. Landbrugsorganisationerne har således tilkendegivet, at deres interesse i at have indseende i CHR i forbindelse med indførsler skal ses i sammenhæng med erhvervets ønske om at bevare en høj veterinær status som grundlag for en fortsat dansk eksport også til lande, der stiller særlige krav i sygdomsmæssig sammenhæng. Endvidere overvejer de andelsejede slagterier ordninger, hvorefter det vil være en betingelse for levering af slagtedy, at leverandøren er tilsluttet en af erhvervet etableret karantæneordning.

De primære brugere af CHR vil være kredsdyrlægerne og deres personale. Kredsdyrlægen vil være den, der er ansvarlig for samhandelskontrollen på oprindelsesstedet ved udførsel og på modtagelsesstedet ved indførsel. Samtidig vil kredsdyrlægerne med deres tætte tilknytning til lokalsamfundet være et væsentligt led i den løbende overvågning.

Etableringen og driften af CHR tænkes udbudt i licitation. Systemet forventes at være operativt den 1. januar 1993.

Til nr. 2

Lov om udførsel og indførsel af levende dyr m.v. (jf. lovbekendtgørelse nr. 61 af 2. februar 1988) foreslås for så vidt angår de regler, der primært vedrører dyresundhedsmæssige forhold, indarbejdet i Husdyrsydomsloven. Herved opnås en forenkling af dette regelsæt og lovsystematikken tilpasses Det Indre Marked, hvor sygdoms kontrol og -bekæmpelse forudsættes at ske på regionsplan.

Reglerne om dyr, der kan frygtes at ville volde skade for landbrug, skovbrug, fiskeri eller andre næringsbrug, ventes taget op til revision i nær fremtid.

Til nr. 3

Bestemmelsen har baggrund i § 3, stk. 4, i lov om udførsel og indførsel af levende dyr. Med materialer, som kan fremkalde sygdomme, tænkes der bl.a. på smitstof, som anvendes især til serum- og vaccineproduktion.

Til nr. 4

Med forslagens stk. 2 tilsigtes en samling og præcisering af de bestemmelser, der vedrører takster for veterinære laboratorieundersøgelser, der udføres af statens veterinære institutter, samt af bestemmelserne om fastsættelse af priser og avancer på præparater, som fremstilles på eller forhandles af institutter-

ne. Hidtil har takster for en række ydelser været fastsat i medfør af lov nr. 150 af 18. maj 1906 om oprettelse af et Serum-Laboratorium under den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, som foreslås ophævet i forslaget § 2.

Den gældende bestemmelse i lov om udførsel og indførsel af levende dyr m.v. foreslås indholdsmæssigt overført som et nyt stk. 3. I den gældende formulering pålægges det eksportører og importører at afholde de udgifter, der er forbundet med kontrol ved ud- og indførsel af levende dyr m.v. I henhold til lov nr. 346 af 6. december 1961 om statens overtagelse af visse udgifter ved kontrol i forbindelse med udførsel af landbrugsprodukter overtog staten en række udgifter i forbindelse med udførselskontrollen. Loven har nu kun betydning for denne udførselskontrol.

I forbindelse med gennemførelsen af Det Indre Marked er der vedtaget en række veterinærkontrolregler, som bl.a. indeholder krav om kontrolbesøg, registreringer/autorisationer, undersøgelser, attestudstedelser m.v. i forbindelse med samhandel i Fællesskabet og ved handel med tredjelande.

Udgifter til disse foranstaltninger og foranstaltninger, der må ses som en udløber af veterinærkontrollen ved indførsel af levende dyr, f.eks. krav om destruktion eller karantæne, påhviler ifølge fællesskabsreglerne importøren, eksportøren eller disses repræsentant. Det foreslåede stk. 3 vil omfatte disse udgifter.

Bestemmelsen vedrørende betaling for veterinærkontrollen omfatter ud over den egentlige handelsomsætning også f. eks. udstedelse af hestepas og udstedelse af tilladelser, attester m. v. i forbindelse med medtagelse af selskabsdyr under rejser. Bestemmelsen i stk. 4 vil f. eks. omfatte betaling for udskrifter af det centrale husdyrbrugsregister.

Til § 2.

Loven foreslås at træde i kraft den 1. april 1992, idet fællesskabsreglerne om veterinærkontrollen i Det Indre Marked skal iværksættes senest den 1. juli 1992.

De nævnte love har for de fleste bestemmelers vedkommende mistet deres betydning. Med nærværende forslag optages indholdet af de bestemmelser, der endnu har betydning, som nyformulerede regler i §§ 17 a, 26 og 28.

Fællesskabsreglerne i forbindelse med etableringen af Det Indre Marked bygger på den hovedregel, at udgifter i forbindelse med veterinærkontrollen m.v. skal brugerfinansieres. Loven om statens overtagelse af visse udgifter ved offentlig kontrol med landbrugsprodukter foreslås derfor ophævet.

Lov om oprettelse af et Serumlaboratorium under Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole foreslås ophævet, idet landbrugsministerens bemyndigelse til at fastsætte prisen for præparater, der sælges fra laboratoriet, foreslås indsat i § 28.